

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-2

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis

Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkey, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Barbora Tesařová

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Medailon z hrobu 914/803 z kostela sv. Kříže v Javorníku (obr. 22, str. 191).
Medallion from grave Nr. 914/803 in the St. Cross Church in Javorník (Fig. 22,
Pg. Nr. 191).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Resumé

Šelešovice (Bez. Kroměříž), „Pod rozdíly“. Frühmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

ŠUMICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Intravilán, východní část obce. Střední a mladší doba hradištní. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při stavbě kanalizace bylo při východním okraji obce narušeno několik zahloubených objektů. Rýhu s archeologickými objekty lze lokalizovat na ZM ČR 1:10 000, list 34-12-02, v linii mezi koordináty 296/4, 299/9, 298/10, 313/29 mm od Z/J s. č. Keramický materiál je možné datovat do střední a mladší doby hradištní. V intravilánu obce byly dokumentovány také objekty z novověkého období.

Ivan Čižmář, Petr Kos

Resumé

Šumice (okr. Brno-venkov), gebauter Teil der Gemeinde, südlicher Teil der Gemeinde. Mittelburgwallzeit, Jungburgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

ŠVÁBENICE (OKR. VYŠKOV)

Kostel sv. Michaela archanděla. Novověk. Kostel, pohřeb. Záchranný výzkum.

V podzimních měsících roku 2015 prováděla Římskokatolická farnost Švábenice rekonstrukci podlahy sakristie kostela sv. Michaela Archanděla ve Švábenicích. Barokní svatostánek byl na výrazném vrcholu nad obcí postaven v roce 1741 a v 19. století novogoticky upraven (kostel je v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek uváděn pod názvem kostel sv. Michala, číslo ÚSKP – 17511/7-3879). Plocha výzkumu je na ZM ČR 1:10 000 list 24-42-12 vymezena bodem 420:101 mm od Z:J s. č.

Vlastní výzkum Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., proběhl v sakristii kostela po odstranění kamenné dlažby. Těsně pod podlahou byly objeveny lidské pozůstatky. Nejednalo se o původní pohřby, ale o torza lidských koster, která při přestavbách kostela patrně změnila původní místo uložení. Část skeletů zabíhala pod jižní zeď sakristie a byla touto stěnou zcela

zničena. Dle antropologického posudku Mgr. J. Kaly se jednalo o pozůstatky dvou mužů zemřelých po 40. roce věku. Dobu pohřbu lze určit před vznik barokního kostela, tedy *ante quem* 1741.

Blanka Mikulková

Resumé

Švábenice (Bez. Vyškov), Sankt Michael Kirche. Neuzeit. Kirche, Grab. Rettungsgrabung.

TEČOVICE (OKR. ZLÍN)

„Za kostelem“. Raný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při budování zvodněného poldru v trati „Za kostelem“ mezi tečovickým průmyslovým areálem a korytem Rackové byl proveden i drobný záchranný archeologický výzkum, který přinesl další poznatky o původním historickém osídlení katastrálního území Tečovice. Oproti očekávání byla na rozsáhlé ploše stavby zjištěna pouze jedna intaktní archeologická situace. Jednalo se o menší oválný objekt (GPS souřadnice objektu 17.56956 V; 49.22374 S) se silně zuhelnatělým zásypem, v jehož výplni byl nalezen nepočetný soubor keramických fragmentů, hlásících se svou výzdobou do střední doby hradištní. Zmíněný objekt byl zachycen v mokřadu A, poblíž terénní vlny sklánějící se západním směrem k toku Rackové, na které je možno předpokládat shodně datované (a dosud nepopsané) sídliště.

Miroslav Popelka

Resumé

Tečovice (Bez. Zlín), „Za kostelem“. Frühmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

TETČICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Ulice Nádražní. Vrcholný středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu na stavbě: Tetčice – veřejná prostranství II/394, které prováděl Archeologický ústav Moravského zemského muzea, bylo potvrzeno středověké a novověké osídlení.

V prostoru před budovou České pošty na ulici Nádražní byly nalezeny pozůstatky kulturních vrstev. Nejstarší nálezy lze datovat do období vrcholného středověku, většinu však tvoří keramická náplň spadající do období 16. století. V nejsvrchnějších vrstvách se pak objevily nálezy novověkého charakteru.

Zdeněk Hájek, Hana Koubková

Resumé

Tetčice (Brno-venkov District), Nádražní Street. Middle Ages. Modern period. Settlement. Rescue excavation.

TIŠNOV (OKR. BRNO-VENKOV)

Ulice Klášterská a Na Loukách. Novověk. Město. Záchranný výzkum.

V roce 2015 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v severozápadní části intravilánu města v souvislosti s přeložkou silnice III/3771. Trasa přeložky o celkové délce 596 m začínala u železničního přejezdu na severozápadním konci ulice Klášterská, odkud byla vedena souběžně se zástavbou této ulice po pozemcích bývalého a nyní zavezeného Mlýnského náhonu. V místě, kde se ulice Klášterská odklání levostranným obloukem do centra Tišnova, se trasa stáčela naopak doprava ke konci ulice Na Loukách a po okraji železničního přejezdu pokračovala mezi skladovacími objekty souběžně s železniční tratí až k napojení na stávající okružní křižovatku v ulici Janáčkova. Porušení archeologických situací v podobě zdí bylo zaznamenáno na parcelách č. 482, 2301, 2303, 2323/1, 2375/1, 2375/9, 2645 a 2750 v severozápadní polovině trasy přeložky. Přesná poloha prostoru je na ZM ČR 1:10 000, list 24-32-02 určena krajními body o souřadnicích 119:216, 141:193, 143:195 a 120:219 mm od Z:J s. č.

Jednalo se především o kamenné opěrné zdi původní komunikace v ulici Klášterská a kamenné zdi zpevňující břehy středověkého Mlýnského náhonu, zavezeného na konci 70. let 20. století. V místě, kde Klášterská ulice obloukem odbočuje od trasy přeložky směrem do centra, bylo zachyceno patrně schodištvé prolomení ve zpevnění severovýchodního břehu, které dříve umožňovalo přístup k vodě. Uvedené konstrukce lze snad ztotožnit s ochranou okresní silnice před povodněmi, vybudovanou v roce 1936 (Doležel *et al.* 2013, 407). Kromě nich byly také registrovány sporadické pozůstatky původní zástavby, lemující levou stranu Mlýnského náhonu v Klášterské ulici a romanticky označované jako Benátky. Dataci těchto domů je možné s ohledem na absenci movitého archeologického materiálu

provést opět jen na základě historických pramenů. První stavba na parcele č. 482 musela vzniknout v rozmezí let 1728 až 1826, neboť je zakreslena na nejstarší indikační skice Tišnova, zatímco na vedutě od K. J. Vokouna ještě chybí, druhá na parcele č. 2750 je pak zaznamenána až na mladší indikační skice z roku 1879.

Michal Přichystal

Literatura

Doležel, J., Lacina, J., Zacpal, J. (eds.) 2013: *Tišnov. Příroda – Dějiny – Památky – Lidé*. Tišnov: Město Tišnov.

Resumé

Tišnov (Bez. Brno-venkov), Straßen Klášterská und Na Loukách. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

Ulice Dlouhá. Vrcholný středověk, novověk. Hradba. Stratigrafie. Předstihový výzkum.

V souvislosti s výstavbou nového bytového domu v ulici Dlouhá v centru Uherského Hradiště proběhl na parcele č. 1259/2 v červnu 2015 předstihový archeologický výzkum. Před započítím stavebních prací byly na ploše určené k zástavbě položeny dvě zjišťovací sondy. První z nich o rozměrech 12,8 × 2,3 m a hloubce 3,3 m měla za cíl ověřit předpokládaný průběh středověkých hradeb královského města. Na základě starých ikonografií a mapových podkladů bylo možné jejich průběh na předmětné parcele oprávněně očekávat. Nasvědčovaly tomu také předcházející archeologické akce na ulici Dlouhá a v blízkém okolí, při kterých byly v rámci revitalizace kanalizace objeveny situace interpretované jako destrukce vnější strany hradby (Menoušková 2009a, 185; 2009b; 2010). V sondě se podařilo objevit relikty tělesa kamenné hradby, jejíž výstavba byla podle písemných pramenů realizována v průběhu 14. století. Tuto dataci potvrdily na zkoumaném úseku opevnění i zjištěné archeologické situace. Mimo samotné hradby zděné z lomového pískovce pojeného kvalitní vápeno-písčitou maltou byl učiněn také zajímavý nález vydržených kanalizačních stoky, která probíhala v úseku podél samotné hradby (obr. 64). S touto konstrukcí pak souvisí také dvě zhruba půl metru dlouhé proluky v hradbě, které měly patrně sloužit k odtoku odpadní a dešťové vody ven z města. V sondě byla rovněž zdokumentována bohatá stratigrafie dokládající zde vývoj osídlení od lokačního horizontu 2. poloviny 13. století až do moderní doby. Vrstvy ani nálezy